

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Mehmet Ali Şahin tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

İsa GÖK
Mersin Milletvekili

Kamuoyunda izleme kararları olarak bilinen ve Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın açıklamasında da vurgulandığı üzere, Milli İstihbarat Teşkilatı ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından üçer aylık dönemler dâhilinde, ülke genelinde izleme yapılmıştır. Bu işlem için 5397 sayılı yasa hükümleri gerekçe gösterilmiş, ancak anılan yasa hükümlerine bütünüyle aykırı bir biçimde alınmış olan kararlarla hareket edilmiştir. Bu yönden anılan kararların kapsamı dışında tutulmayan, kişisel güvenlik alanı ve dolayısıyla insan haklarının açıkça ihlali yoluyla karar kapsamına dâhil edilmeyen hiçbir gerçek ve hatta tüzel kişi kalmamıştır.

Bilindiği üzere, Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından Emniyet Genel Müdürlüğü, Milli İstihbarat Teşkilatı ve Jandarma Genel Komutanlığı'na tüm telefon ve elektronik haberleşme araçlarının izlenmesi yönünde sınırsız yetki verilmişti. Böylece somut bir soruşturma konusuna ilişkin mahkemeden alınan dinleme kararları dışında Türkiye genelinde sınırsız izleme kararları da alınmış oldu. Ancak Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nin Emniyet ve MİT'e 'izleme yetkisi' vermesine ses çıkarmayan Bakanlığınız, aynı yetkinin Jandarma'ya verilmesine "insan hakları ihlâli" gerekçesiyle karşı çıktı.

Bunun üzerine Yargıtay 9. Dairesi ülke genelindeki dinlemeyi Jandarma istihbaratı yönünden iptal etti. Çünkü Yargıtay 9. Dairesi'nin kararında, "Amacı ne olursa olsun hiçbir kuruma demokratik bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşayan insanlar şüpheli görülerek ülke genelini kapsayacak şekilde yetki verilemeyeceği açıktır" denilmekte idi. Böylece Yargıtay 9. Dairesi, kişi ve telefon numarası belirtilmeden herkesin iletişimini izleme yetkisi tanınmasının hukuka aykırı olduğuna hükmetti.

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın yalnızca Jandarma'nın izleme yetkisine itiraz etmesi, Emniyet ve MİT için Bakanlığınıza böyle bir başvuruda bulunmaması sonucunda, aynı amaçlı ve aynı sınırdaki iki ayrı düzenlemeden biri salt itiraz yoluna başvurulmuş olduğu için bozulurken, diğeri böyle bir itiraza konu olmadığı için hukuken uygulama olanağına sahipmiş gibi anlaşılmaktadır. Oysa Yargıtay 9. Ceza Dairesinin kararı dikkatle irdelendiğinde, izleme talep eden kurumların niteliklerinden kaynaklanan bir ayırmadan değil, izlemenin sınırlarından kaynaklanan bir hukuksuzluktan söz edilmektedir.

Tüm bunların ışığında;

- 1- Yargıtay 9. Dairesi'nin, 'genel izlemenin' hukuka aykırı olduğu yönündeki kararına rağmen, MİT'in Ankara ilinin tümü için izleme kararı aldığını biliyoruz. Bu uygulama ile tüm Ankaralıları 'şüpheli' sayılarak Milli İstihbarat Teşkilatı'na genel bir izleme yetkisi verilmiş olmayacak mıdır? Bu şekilde her il için ayrı ayrı genel izleme yetkisi alınmasıyla Yargıtay kararı aşılmış ve tüm ülke hukuka aykırı biçimde genel izlemeye tabi tutulmuş anlamı ortaya çıkmayacak mıdır?

- 2- Tüm ÷lkedeki telefon, internet, faks ve benzeri iletişim araçlarının Emniyet Genel M÷d÷rl÷ė÷ ve MİT tarafından izlenmesine y÷nelik alınmış mahkeme kararlarının hukuka aykırılığı sabit hale geldiğine g÷re Telekom÷nikasyon İletişim Başkanlığı hâlâ bu kararları uygulamaya devam etmekte midir? Hukuka aykırı elde edilen delilin hiçbir suretle kullanılamayacağı ilkesinden hareketle bu verilerin hiçbir soruşturma ve kovuşturma evresinde kullanılmaması gerekliliği konusuna hassasiyetle uyulması için Bakanlığınız nasıl bir y÷ntem izlemeyi d÷ř÷nmektedir?
- 3- Bakanlık olarak 22 Ağustos 2008’de Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’na g÷nderdiğiniz yazıda, Emniyet Genel M÷d÷rl÷ė÷’n÷n 25 Ekim 2006’da, Emniyet İstihbarat Daire Başkanlığı’nın ise 24 Nisan 2008’de Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi’nden izleme kararları aldırdığını belirtmiştiniz. Bu iki izleme kararı da daha önce bilinmemesine rağmen bu yazıyla anlaşıldı ki Emniyet, 25 Ekim 2006’dan, 24 Temmuz 2008’e kadar yaklaşık 2 yıl t÷m iletişimi izlemiştir. Bu tarihten sonra da Emniyet yeni izleme kararı aldırdı mı? Yargıtay’ın kararı ortadayken T÷rkiye’de herkesin izlenmesi daha ne kadar devam edecektir?
- 4- S÷z konusu kararlar ister ÷lke genelinde ister il kapsamında verilmiş olsun, 5397 sayılı yasa h÷k÷mleri g÷rmezden gelinerek, izleme kapsamına alınan kişiler, her bir kişi için izlemeyi gerekli kılan hukuksal gerekçeler ve haberleşme araçları isim ve numaralarıyla açıkça vurgulanmadan genel nitelikte verilmiş ve bu uygulama hukuksal açıdan t÷m bireyleri “mağdır” haline getirmemiş midir?
- 5- Telekom÷nikasyon İletişim Başkanlığı’nın kontrol÷ altındaki dinleme ve izleme kapasitesi bug÷n itibarı ile ne kadardır? TBMM Telekulak Alt Komisyonu’nun ilk toplantısında, Telekom÷nikasyon Kurumu’ndan iki teknik uzman telefon dinleme hakkında teknik bilgi verirken, "istenildiğinde, istenilen sayıda kişi dinlenebilir" demişlerdi. Bu durumda h÷k÷metiniz tarafından yapılan, "istenilse dahi t÷m T÷rkiye’nin dinlenmesi teknik ve matematik olarak m÷mk÷n değildir" açıklamaları ne kadar ikna edici olabilir?
- 6- Dinlenen kişilerin ne kadarına s÷re bitiminde dinlendiklerine dair bildirim yapılmıştır?